

magát az új Magyarországgal, amelynek a képe sokban talán torz lesz. De ha nem így van, amit szívből kívánok, akkor *most* határozza el, hogy a magyar rezsim mellé áll. Eből három következtetést vonjon le: 1. Nyilvános kiállást a magyar rezsim (nem szükségképp a kormány) mellett. 2. Zsirálja a magyar rezsim *authenticitását* a külföldi haladó közvélemény előtt. 3. Menjen haza, amint csak módjában áll. De ha sem vissza nem vonul, se a magyar rezsim mellé tettekkel nem áll, akkor akarva, nem akarva ezzel a magyar baloldalt cserben hagyja élethálharcában.

Sajnos, Elnök Úr egyiket sem tette. Nem vonult vissza, de a magyar rezsim mellé tettekkel sem állt. A Tanácsban vonakodott a földreform *authenticitását* elismerni. A magyar „álföldreformot” leleplező *Tribune*-cikkre válasz nem jött. A Tanács Bulletinjének utolsó száma pedig Károlyi Mihály földreformprogramját szögezte szembe az otthoni reformmal. Épült a legenda, hogy az oroszok Magyarországon egy bal frázisokkal köntözött [sic!] Badoglio-rezsimet nevelnek. Az angol Munkáspárt baloldala, amely kiállt az EAM² mellé, *nem* állt ki a magyar munkásság küzdelmei mellé. Miért is tette volna, ha még Károlyi sem teszi? A közben a kormányban is képviselt *Tribune*-irányzat kiállt a spanyol republikánusok mellett (azok kommunista szövetségesei ellenére), de *nem* állt ki a feudalizmust megdöntő, éhező és vívódó magyar progresszív harcosok mellett. Ám miért legyenek pápábbak Károlyi Mihálynál? Nem csoda, hogy az angol Munkáspárt kormánya kiszagdapárti többségre dolgozott Budapesten, és ebben semmi ellenzékre nem talált a saját hazában. Miért is talált volna, mikor az itt élő Károlyi Mihály nem tett olyan nyilatkozatot, amellyel a hazaiak segítségére sietett volna? A kiszagdapárt többségre juttatása előjátéka lett a görög monarchisták nyeregbe ültetésének egy fél évvel rá. Ki tudja, az *egy* Károlyi Mihály talán megfordíthatta volna a kelet-európai helyzet mérlegét. Kétségtelen, hogy egy erős, sikeres magyar baloldali rezsim óriási konszolidációt jelentett volna ezen a tájon.

A magyar kommunisták tüntető kokárdás ultranacionalizmusa se nem ízléses, se nem okos. Az orosz politikát nehezebb megítélni. Kétségkívül súlyos nyomás alatt áll, és a kiürítési terminusok közeledése váltja ki a mindenáron való belső konszolidáció groteszk formáit.

Jászitól tegnap levelet kaptam, amelyben kérdi, nem készülök-e én is „haza” látogatni? Őt csak egészsége tartja most vissza, egyébként nagyon is készülődben van, úgy látszik.

Változatlan ragaszkodással,
Elnök Úr hű híve

OSZK K 212. f. (Polányi-gyűjtemény) 310. egység (fogalmazvány)

¹ Pietro Badoglio olasz tábornok és politikus. 1943-ban Mussolini bukása után kormányzóként tárgyalásokat folytatott a szövetségesekkel és hadat üzent a németeknek.

² A görög baloldal 1941-ben, a német megszállás után alakult Nemzeti Felszabadító Frontja, a partizánok politikai képviselője.

227. BÖHM VILMOS TÁVIRATA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1946. április 16.)

Kérjük Bécsbe való érkezését legalább öt nappal hamarabb Országos Nemz. Biz. Rosta tanácsnok Váci u. 62 táviratilag közölni. Bécsben Bölöni és Kuthy¹ marsall várja.

Történeti Hivatal K 747 (egykorú fordítás angolból)

¹ Kuthy László altábornagy Tildy Zoltán köztársasági elnök szárnysegédje, a honvédség felügyelője volt, korábban vezérkari, elhárító tiszt. A nyilasok letartóztatták. 1950-ben ismét letartóztatták, halálra, majd életfogytiglanra ítélték. 1958-ban a börtönben halt meg. – A távirat mellett található Bede londoni misszióvezető április 25-i távirata a külügynek: „Károlyi kíséréivel május hetedikén indul, nyolcadikán érkeznek budapesti repülőtérre. Kérem SZEB beutazási engedélyt budapesti repülőtéren letétbe helyezni.” Károlyi a megérkezését követő napon beszélni kívánt a Nemzetgyűlésben. – Gascoigne angol ügyvivő 1946. április 27-én a következő táviratot küldte a Foreign Office-nak: „Itteni szovjet hatóságok szerint a Károlyi és útítársai számára múlt februárban adott engedély (clearance) jelenleg is érvényes.” A február nyilván tévedés, Gascoigne saját 1945. április 5-i jelentésére gondolhatott. L. a 38. sz. levél jegyzetét. (PRO FO 371/58 993)

228. J. MUELLER KÁROLYI MIHÁLYNÉHOZ

(London, 1946. április 16.)

Madam,

We¹ refer to your letter of the 4th April, regarding the forwarding of medical supplies to Hungary, and for regularity's sake would like to confirm that we have been in touch with Messrs. Savory & Moore of Tottenham, N. 15. The firm in question have informed us that the matter is having their active attention, and we will revert to the matter as soon as we hear further from them.

Yours faithfully

PIL 704. f. 82. ó. e. (eredeti)

*

Asszonyom,

Hivatkozással az Ön április 4-i levelére gyógyászati eszközök Magyarországra szállítása tárgyában, a rend kedvéért szeretném közölni, hogy érintkezésbe léptünk Savory & Moore urakkal, Tottenham N. 15. A szóban forgó cég úgy informált minket, hogy aktívan foglalkoztak az ügygel, és amint további értesítést kapunk tőlük, visszatérünk az ügyre.¹

¹ J. Mueller a Vörös kereszt levélpapírját használta, melynek felirata: Nemzetközi Vörös kereszt. Központi hadifogyó-ügynökség. Londoni delegáció, 55. Pall Mall.

229. BÖHM VILMOS KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1946. április 19.)

Kedves Elnök Uram!

A program némileg megváltozott, és ezért szükségét érzem annak, hogy a részletekről informáljalak:

Kihallgatáson voltam Tildy elnöknel, és tárgyaltam Varga Bélával, a nemzetgyűlés elnökével, és ennek alapján a programot a következőkben változtattuk meg:

1. A bécsi program megmarad; Bölöni és az útinarsall Bécsben fogadnak és Budapestig kísérnek.

2. A magyar határon Tildy köztársasági elnök nevében Jékely miniszter, az elnöki iroda vezetője fogad és kísér tovább Budapestre.

3. Budapesten elhajtatsz a Károlyi-palotába, ahol Ries István elvtársunk, igazságügy-miniszter és a nemzetgyűlés küldöttsége, elsősorban azok a képviselők, akik a Károlyi-törvény tárgyalása alkalmából felszólaltak a nemzetgyűlésen, fogadnak és szimboliku-